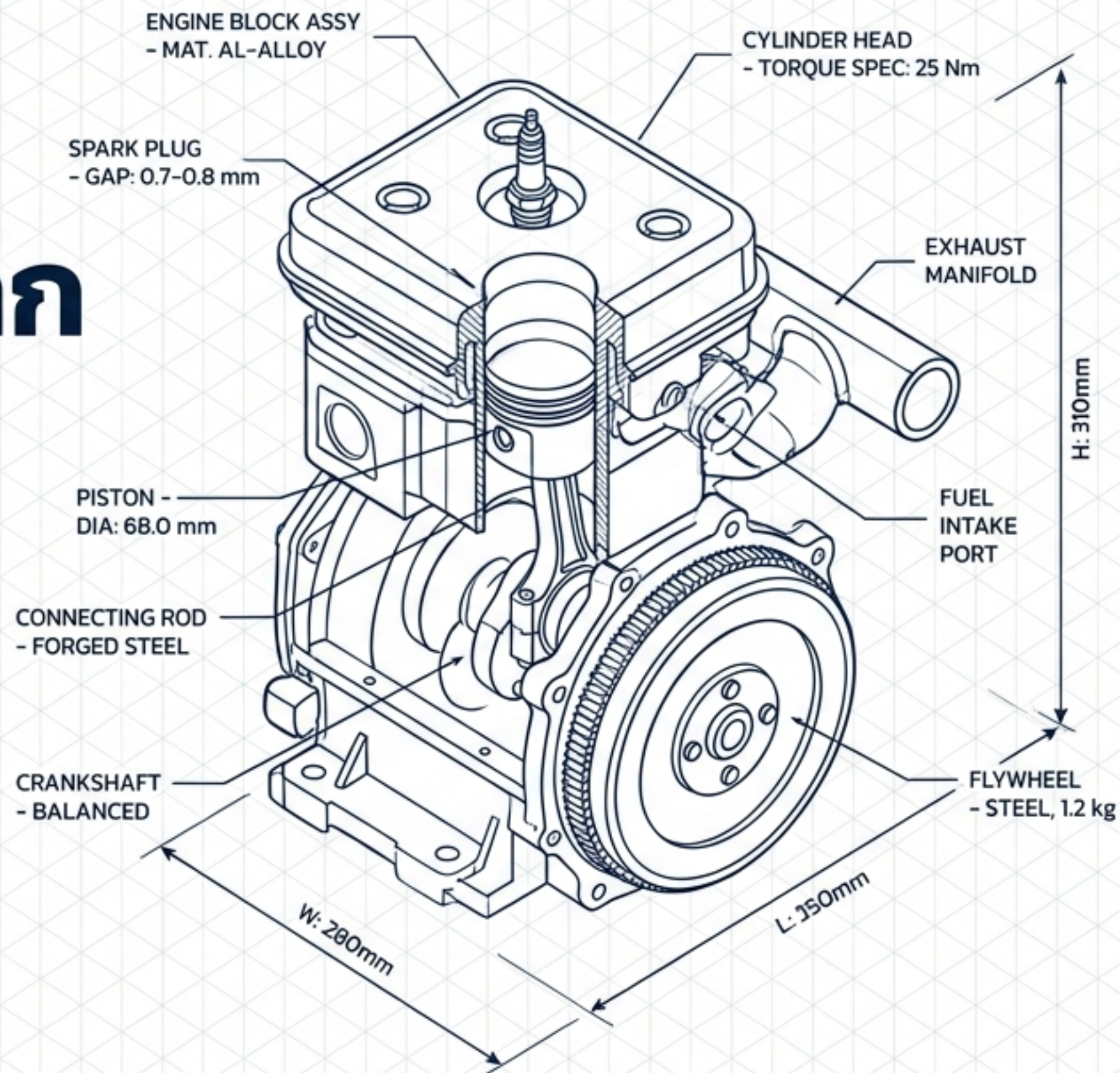

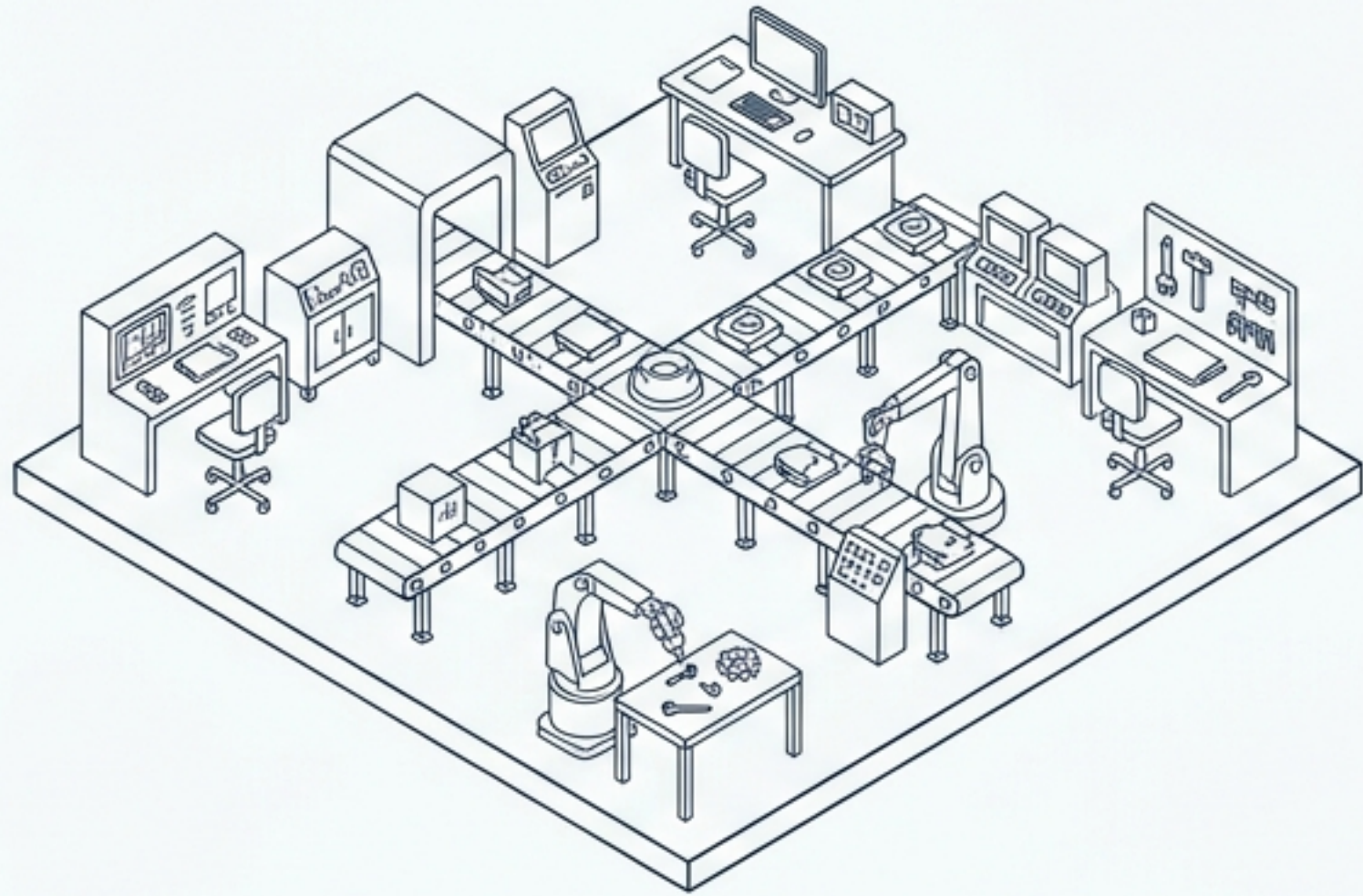
วิชางานเครื่องยนต์เล็ก

บทเรียนที่ 1: ความปลอดภัยในการทำงาน

ครูผู้สอน
นายอัศวิน มีเดช

มาตรฐานอุตสาหกรรมยุคใหม่ และความเป็นจริงของความสูญเสีย

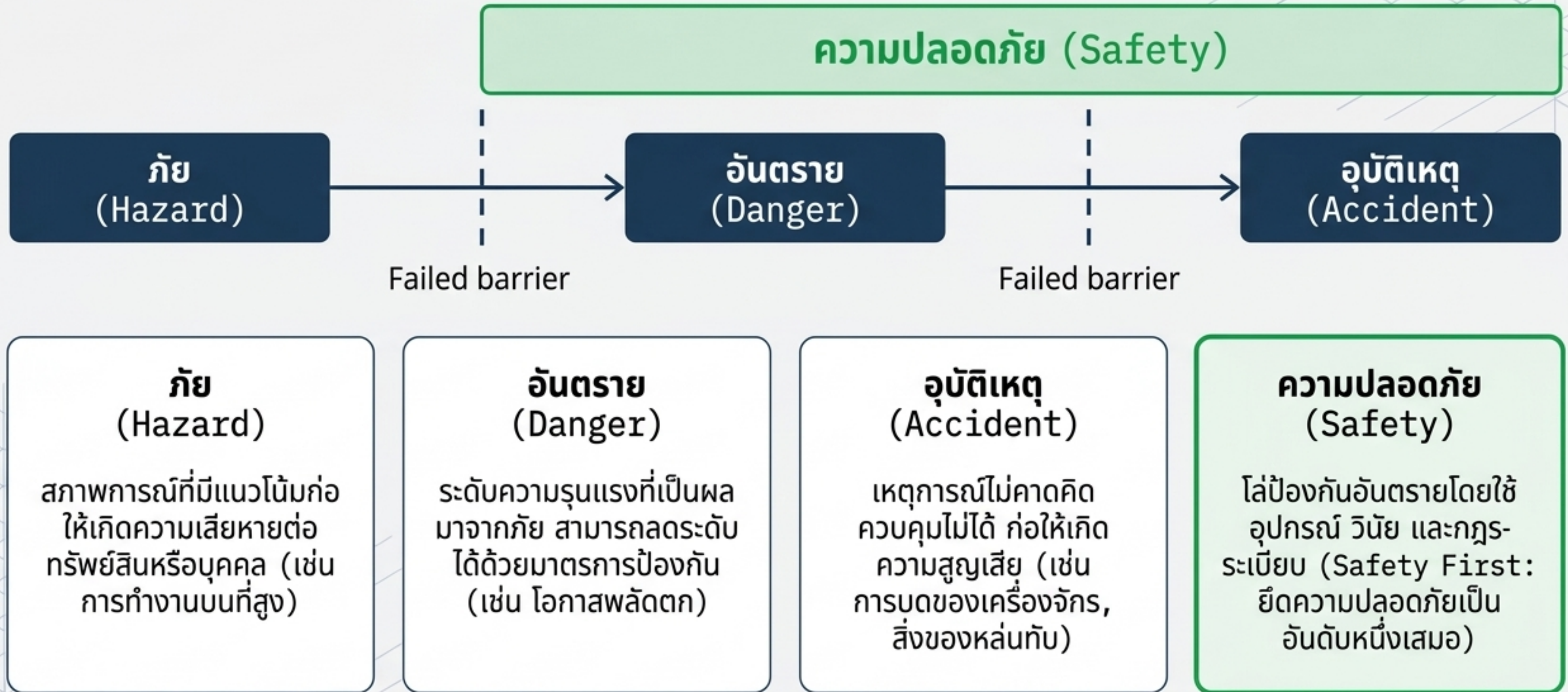
อุตสาหกรรมยุคใหม่ โดยเฉพาะโรงงานขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) ต้องปรับตัวเพื่อแข่งขันในตลาดโลก **'ความปลอดภัย'** คือรากฐานของมาตรฐานและคุณภาพ

80%

ของอุบัติเหตุเกิดจาก **'ความประมาท'** – การขาดความ **เอาใจใส่**และไม่รอบคอบในขณะที่ทำงานคือจุดอ่อนที่สุดของระบบ

วิเคราะห์ระดับภัยคุกคาม (Threat Assessment Matrix)

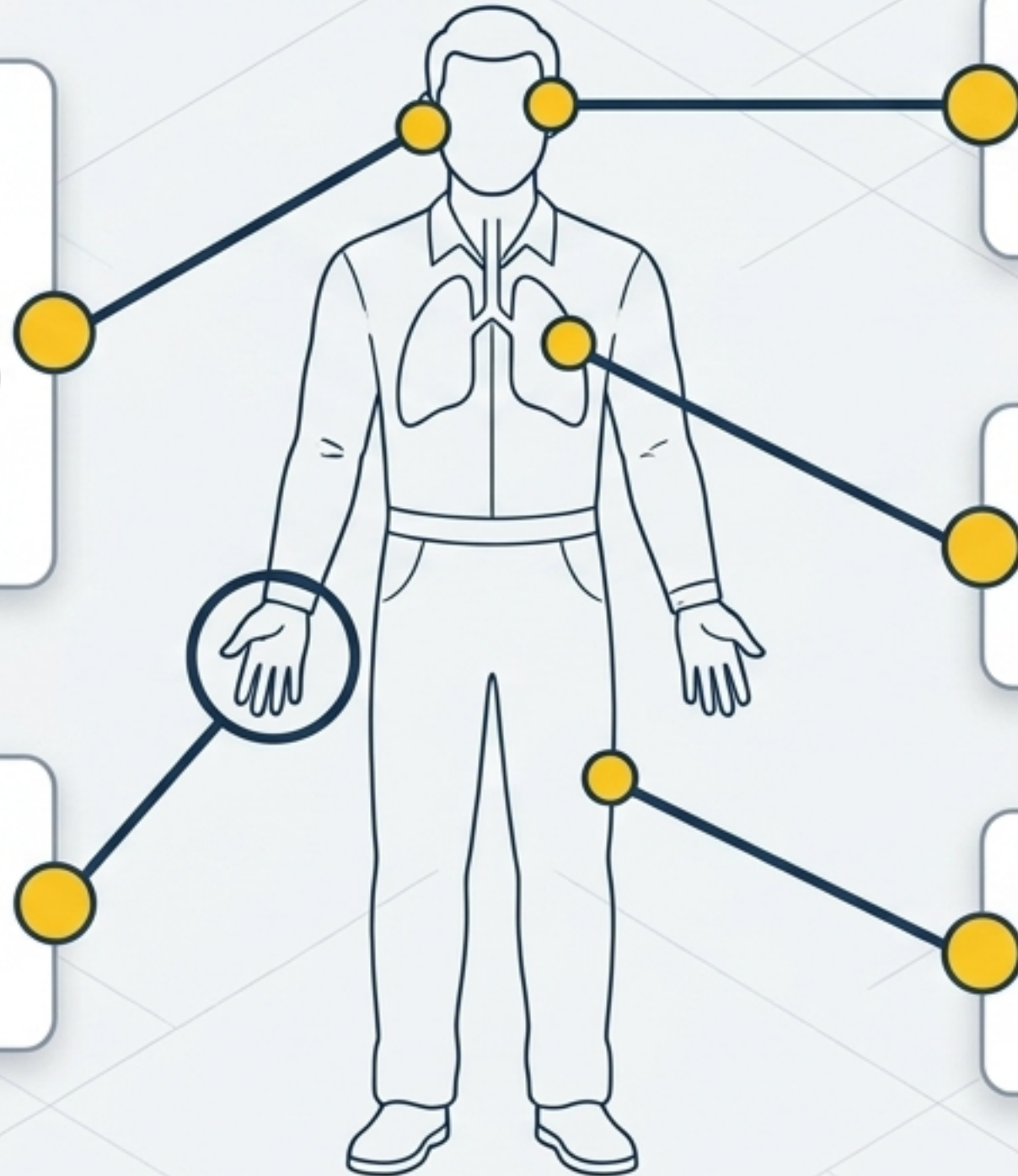

อันตรายจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว (Environmental Hazards)

เสียงดัง (Noise)
- หากเกิน 90 เดซิเบล (ต่อ 8 ชม./วัน) ทำให้หูตึง

ความกดดันอากาศ (Air Pressure)
- ความกดดันสูงทำให้ปวดเยื่อหู
ฉีกและหูหนวก

ความสั่นสะเทือน (Vibration)
- เนื้อเยื่อ/กระดูกข้อมืออักเสบ
หรือกล้ามเนื้อมือเป็นอัมพาต

แสงสว่าง (Light)
- แสงจากการเชื่อม/เตาหลอม
ทำให้ตาฝ้าฟางหรือตาบอด

สารเคมี ฝุ่น คิว (Chemicals)
- เข้าสู่ร่างกาย 3 ทาง: หายใจ,
ดูดซึมทางผิวหนัง, รับประทาน

ความร้อน (Heat)
- ทำให้อ่อนเพลีย หน้ามืด
หรือเป็นลมหมดสติ

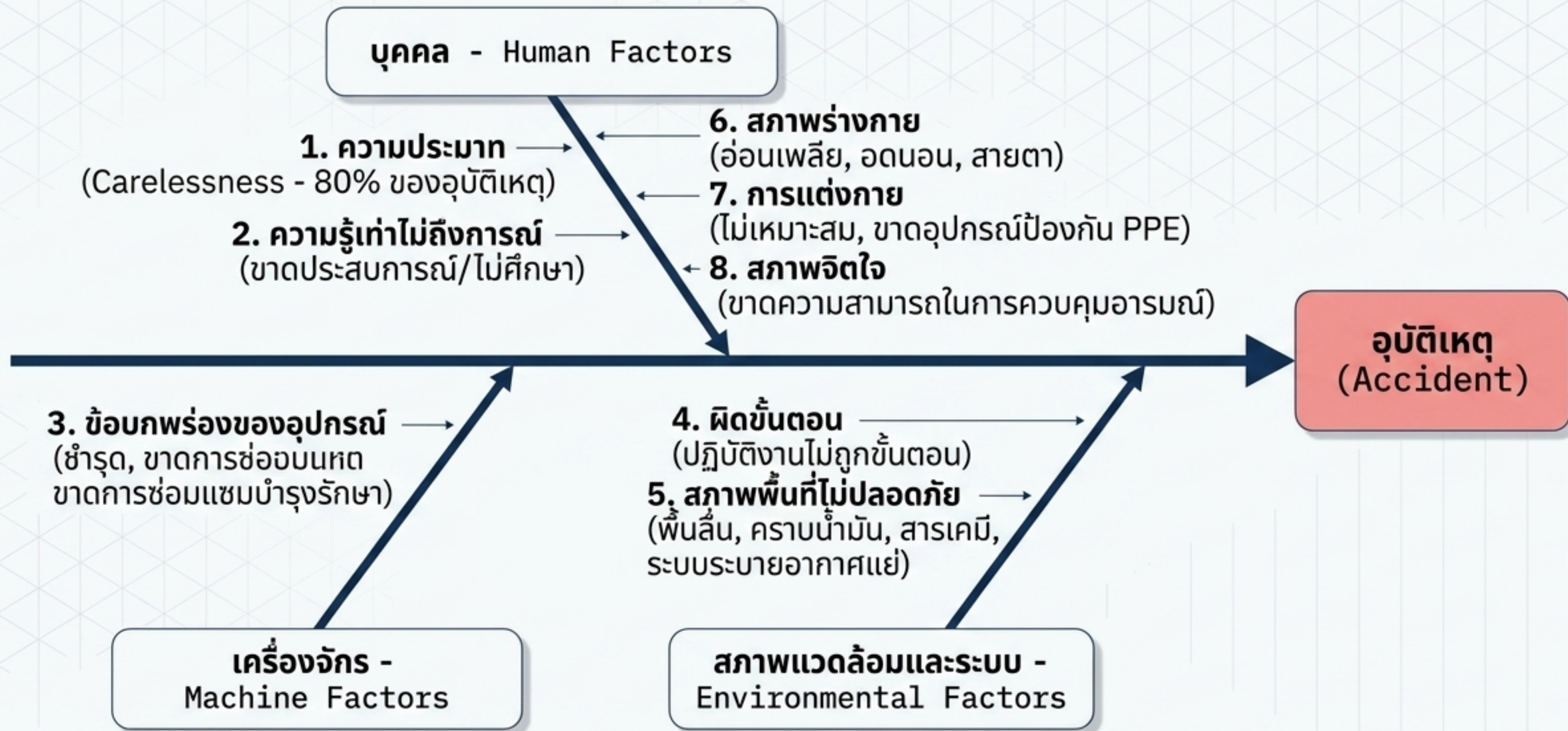
ภูเขาน้ำแข็งแห่งความสูญเสีย (The True Cost of Accidents)

ความสูญเสียทางตรง (Direct Loss) -
ค่าใช้จ่ายที่เห็นชัดเจน: ค่ารักษาพยาบาล,
ค่าทดแทน, ค่าทำขวัญ, ค่าทำศพ,
ค่าประกันชีวิต

ความสูญเสียทางอ้อม (Indirect Loss) - ภาระที่ซ่อนเร้น:
ภาระที่ซ่อนเร้น:

- การสูญเสียเวลาการทำงาน
- ค่าซ่อมแซมเครื่องจักรและอุปกรณ์
- เสียชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของโรงงาน
- วัตถุดิบ/สินค้าพังเสียหายกลายเป็นขยะ
- ผลผลิตลดลง กระบวนการผลิตหยุดชะงัก
- สูญเสียโอกาสในการทำกำไร
- ใส่หุ้ย (Overhead Cost) ที่ยังต้องจ่ายตามปกติ (ค่าเช่า, น้ำ, ไฟ)

กายวิภาคของความล้มเหลว: 8 สาเหตุหลักของอุบัติเหตุ

ระบบเครื่องหมายสื่อสารความปลอดภัย (Safety Signage System)

**เครื่องหมายแสดงสถานะ
ปลอดภัย (Safe)**
ชี้แจงอุปกรณ์หรือสถานที่
ที่ปลอดภัย

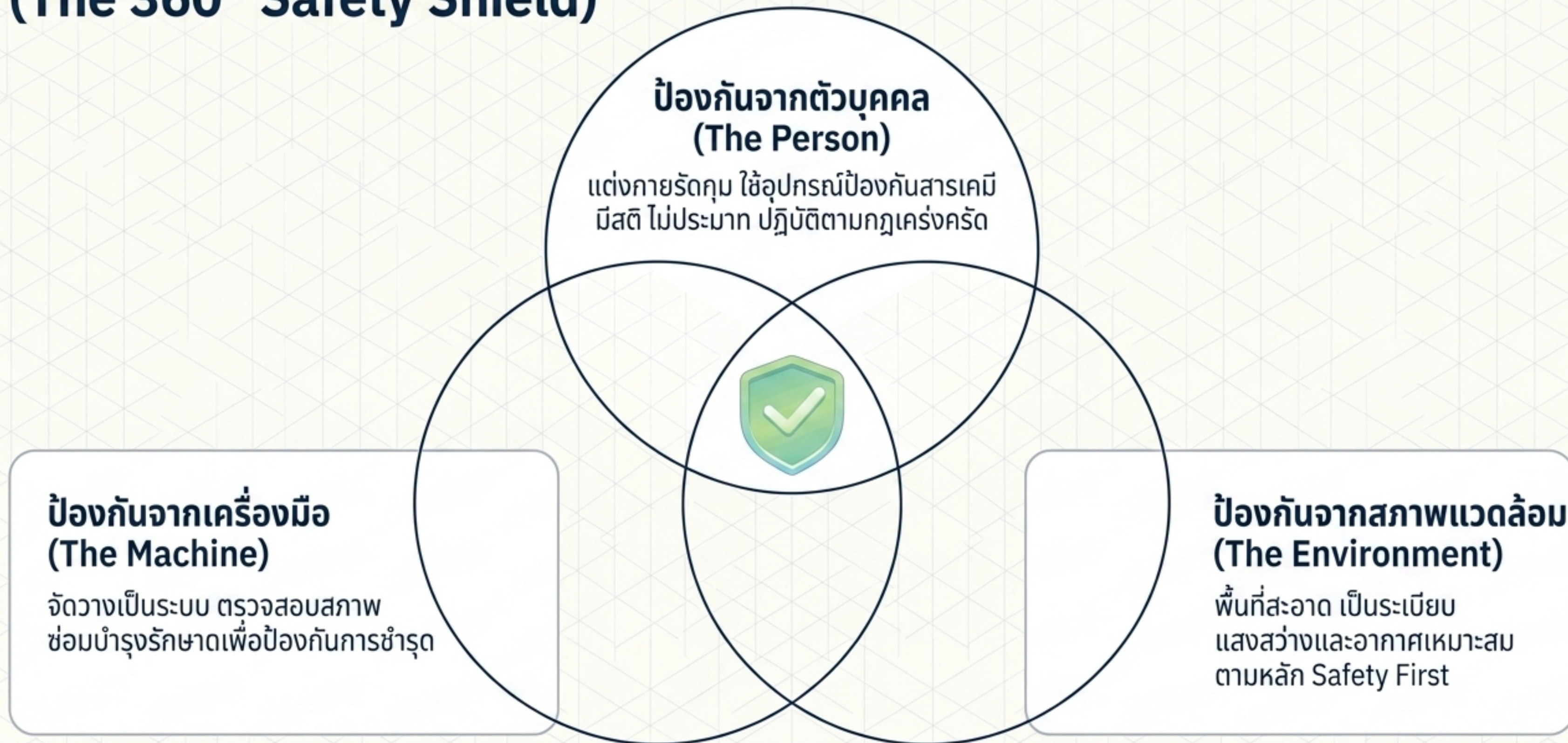

**เครื่องหมายเตือนอันตราย
(Warning)**
ระวังภัยจากเครื่องจักรหรือ
สภาพแวดล้อม

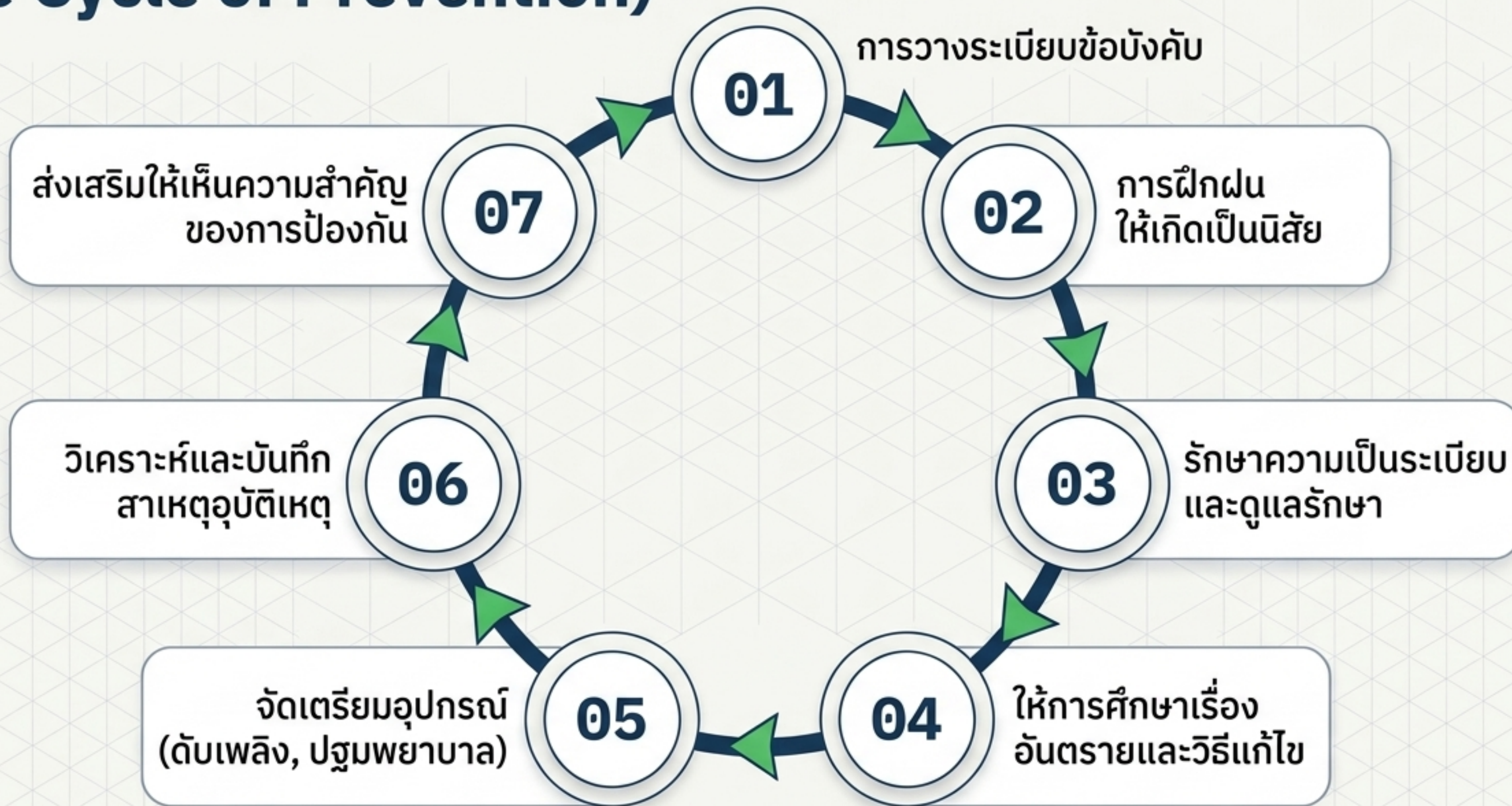

**เครื่องหมายห้าม
(Prohibition)**
กฏข้อบังคับเด็ดขาดเพื่อ
ป้องกันอันตรายร้ายแรง

การสังเคราะห์: 3 เสาหลักแห่งความปลอดภัย (The 360° Safety Shield)

วงจรการป้องกันและควบคุม (The Cycle of Prevention)

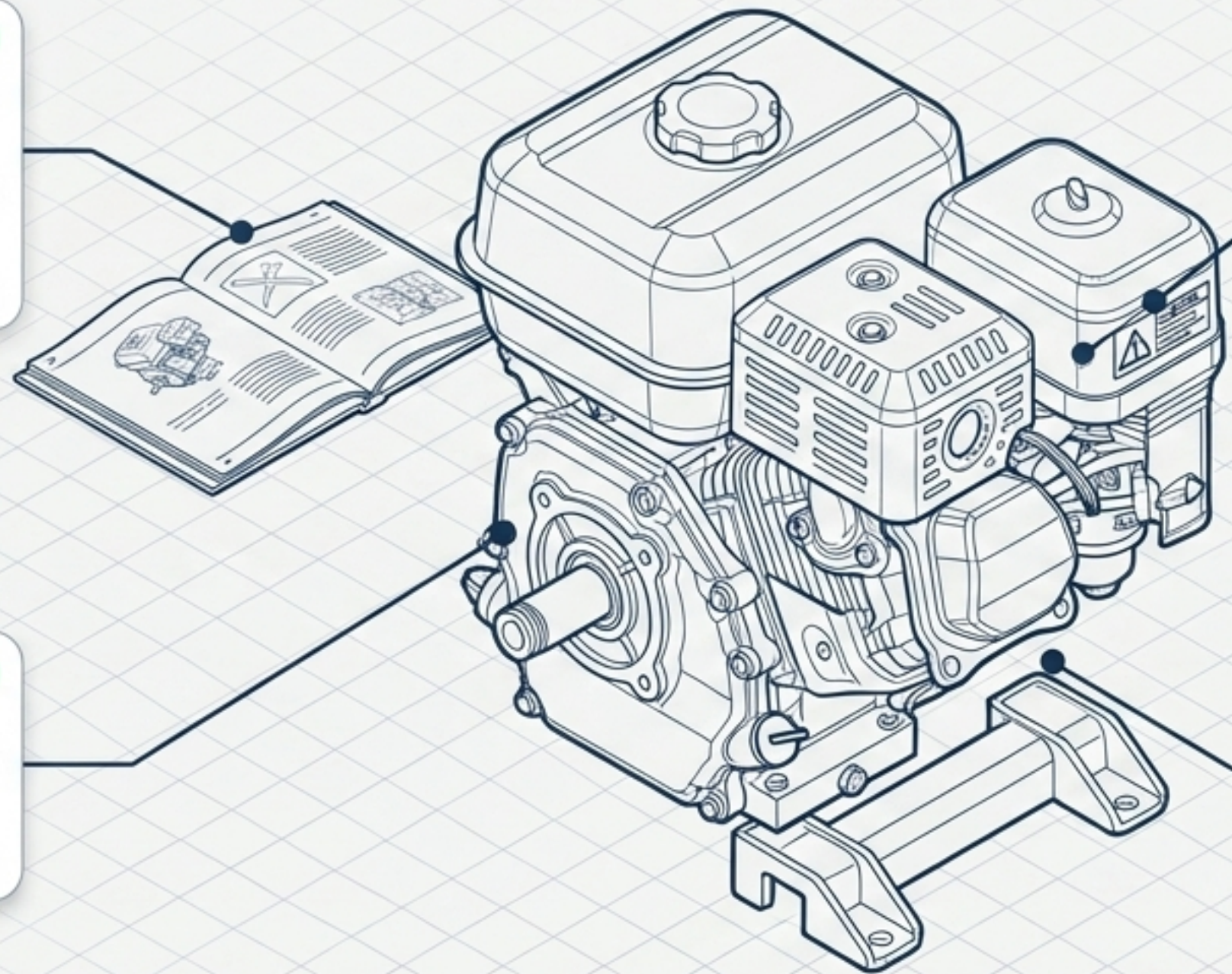
กฎเหล็ก 10 ประการ: การเตรียมพร้อมและติดตั้ง (Rules 01-05)

01-02. อ่านและทำความเข้าใจ
- ศึกษาคู่มือการใช้งานของ
เครื่องยนต์แต่ละประเภทและทำ
ความเข้าใจแนวทางปฏิบัติให้ดี

03. ตรวจสอบด้วยสายตา
- หาคความผิดปกติและซ่อมแซม
ให้สมบูรณ์ก่อนสตาร์ท

04. ดูแลงลางความปลอดภัย
- เปลี่ยนลางแสดงความ
ปลอดภัยทันทีเมื่อชำรุดหรือ
อ่านไม่ออก

05. ถอดประกอบตามคู่มือ
- การติดตั้งและการถอดประกอบ
ต้องทำตามคำแนะนำในคู่มือเท่านั้น

กฎเหล็ก 10 ประการ: การปฏิบัติงานและการจัดเก็บ (Rules 06-10)

06. ระวังเครื่องแต่งกาย ¹

- ห้ามสวมเสื้อผ้ารุ่มร่ามเมื่อต้องอยู่ใกล้หรือใช้งานเครื่องยนต์

07. ห้ามดัดแปลง ²

- ไม่ต่อเติมหรือดัดแปลงเพราะจะส่งผลร้ายแรงต่อการทำงาน

08. ห้ามซ่อมขณะเครื่องทำงาน ³

- งดการซ่อมบำรุงใดๆ ในขณะที่เครื่องยนต์ยังสตาร์ทติดอยู่เด็ดขาด

09-10. พื้นที่ปฏิบัติงานต้องราบเรียบ ⁴

- จัดเก็บเครื่องยนต์บนพื้นที่ราบเรียบ โดยเฉพาะการถอดเครื่องยนต์ดีเซลออกจากอุปกรณ์พ่วง ต้องมั่นใจว่าพื้นแข็งและเรียบสนิท

